

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - מעשיות חכמות

מאת: שלמה אבס (מעבד)
 איורים: דורון זהרי
 הוצאה: עגור
 קבוצת גיל: כִּתָּה ב'

קריאה

אפשר לחלק את הכיתה לקבוצות
 אפשר לחלק את הכיתה לקבוצות, כאשר כל קבוצה תתמקד במעשייה אחרת. במהלך העבודה בקבוצות
 התלמידים יקראו יחד את הסיפור ויבחרו כיצד להציג אותה בפני החברים בכיתה: בכרזה גדולה, קומיקס,
 הצגה וכו'.

חגיגה

להציע לתלמידים לבחור אחד הסיפורים יחד עם ההורים
 אפשר לשתף את המשפחות, להציע לתלמידים לבחור אחד הסיפורים יחד עם ההורים, לקרוא אותו בחיק
 המשפחה ולהכין עבור הכיתה חידון טריוויה עם שאלות שנוגעות בסיפור שבחרו. אפשר לערוך פעילות שיא
 בעקבות הספר, להזמין את הכיתה המקבילה (או אפילו את ההורים!) ולערוך מפגש חגיגי וחידון טריוויה סביב
 המעשיות.

משחק

להקים בכיתה בית משפט

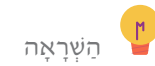
במעשיות ומשלים רבים מופיע ויכוח בין שני אנשים ושופט או מלך שמכריע מי צודק ואיפה נמצאת האמת. כמה דוגמאות כאלה נמצאות גם ב"מעשיות חכמות" (האוצר, החיגר והעיוור). תוכלו להקים בכיתה בית משפט, מנו בקרב התלמידים את השופטים, הקטגור, הסנגור ובעלי הריב. העמידו בפניהם סוגיות שונות מהווי הכיתה ² איך מחליטים מי צודק? מהו יושר? האם האמת נמצאת רק אצל מישהו אחד? ואיך יודעים מה הוגן יותר?

משחק

מן הגיהנום לגן עדן

המעשייה "מן הגיהנום לגן עדן" מעבירה בצורה פשוטה וציורית מסר חזק: הגיהנום הוא מקום בו כל אחד חושב רק על עצמו, בגן העדן כולם נהנים משיתוף הפעולה. אפשר להקדיש שעה למשימות שדורשות שיתוף הפעולה, למשל: כל הקבוצה מקבלת נקודה כאשר אחד התלמידים, בעיניים מכוסות, יגיע לספר מסויים ויפתח אותו בעמוד 32, כדי לקבל את הנקודה הקבוצה חייבת לתת לו הוראות ולעזור.

השקצה

להציע לתלמידים לכתוב משל חדש על חיה שהם אוהבים

בספרות המשלים החיות מואנשות, לכל אחת תכונת אופי ייחודית: השועל ערום, העורב גרגרן, הצב סבלן. בעקבות ההיכרות עם הספר "מעשיות חכמות" אפשר להציע לתלמידים לכתוב משל חדש על חיה שהם אוהבים. מה לדעתם תכונת האופי של החיה? במה היא דומה לאופיו של האדם? מה היא יכולה ללמד אותנו? קבצו את סיפורי הילדים לספר משלים חדש ומחכים מאת ילדי הכיתה.

העשרה

לסמן על מפה גדולה את המקומות מהם הגיעו המעשיות

המעשיות בספר מגיעות מתרבויות שונות במקומות שונים בעולם. ניתן לסמן על מפה גדולה את המקומות מהם

הגיעו המעשיות, לאחר מכן לסמן על המפה מאין הגיעו משפחות הילדים לארץ ישראל. אפשר לשלוח את הילדים למשימת חקר משפחתית. האם המשפחה מכירה מעשיות מארץ המוצא שלה? איזה משל עובר במשפחה? איזה משל סיפרה סבתא של אמא? ומה המשל הזה מלמד? באיסוף המשלים בכיתה אפשר לראות איך מסרים דומים מגיעים בצורות שונות ובסיפורים שונים מכל קצוות העולם.

הספר מאגד בתוכו סיפורים רבים
הספר מאגד בתוכו סיפורים רבים. אין צורך לקרוא את כולם לפי הסדר. תוכלו להציע לילדיכם לבחור כל פעם משל אחר, לקרוא אותו ולשוחח על אודותיו. היעזרו בכותרת ובאיורים כדי לבחור את הסיפור. מה משמעות המשל בחייכם?

כל עדה הביאה ארצה משלים וסיפורים
כל עדה הביאה ארצה משלים וסיפורים. האם יש סיפור ששמעתם מסבא או מסבתא, מעשייה שעברה במשפחה שלכם מדור לדור? אפשר להמשיך את שרשרת הדורות ולספר אותו לילדכם.

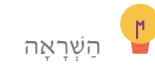
להמחזי

אפשר לבחור את אחד הסיפורים ולהמחזי אותו. כדאי להיעזר בתחפושות ובאביזרים מתאימים.

אתם יכולים לפתוח אטלס או למצוא באינטרנט את מפת העולם
אתם יכולים לפתוח אטלס או למצוא באינטרנט את מפת העולם. תוכלו לחפש מהיכן כל סיפור הגיע, האם אתם

מכירים מסורות נוספות מאותה ארץ? האם אתם מכירים מאכלים או תלבושות המאפיינות את הארץ? אפשר להמחיש לילדים באמצעות תמונות וסרטונים. האם אתם מכירים משפחות שעלו ארצה מאותה מדינה?

השראה

תוכלו להמציא משל ביחד!
תוכלו להמציא משל ביחד! אתם מוזמנים לחשוב על מוסר השכל שהייתם רוצים להביע, ולרקום סביבו סיפור.

יצירה

להכין ספרון מאויר של משלים אהובים
אלו סיפורים שבספר אהובים במיוחד עליכם ועל ילדכם? תוכלו להכין ספרון מאויר של משלים אהובים ומשמעותיים למשפחתכם.

עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה www.pjisrael.org